

ХАЛЪМГ ҮНИ

Советск Союзин Коммунистическ партин Халъмг танъгчин болн Элст балгсна комитетсин, куч-кблсчирин депутатирин Танъгчин болн балгсна Советсин газет

№ 51 (2884)

1957 дж. июлин 17

Үннь 20 деншиг

Овс хадлггнд болн малин хот белдлггнд кегддяхь соцдөрлдәнә тускар

Халъмг танъгчин партиин организацин оргбюрон болн куч-кблсчирин депутатирин танъгчин Советин күүцәгч комитетин тогтавр

Танъгчин колхозмудар, МТС-р болн совхозмудар овс болн малин хот белдлггнд кегддх йовх социалистическ дбрлдәнә йовудин туск төрмүд халггәд, июль сарин 1-г шинәс авн 10-н күртл овс хура- лггнд, овс белдлггнә зураг- ан 19,7 процент күүцәггәд, 10 хонгин эргцд овс хадлггар 25 процент, овс скирдлггяр 47 процент бслт бгсн Яшкуль- ск района совхозмуд (КПСС-н райкомин сегләтрнх ур Каргин, района күүцәгч комитетин ах- лачнх ур Азыдов) сән ашмуд күүцәггәд гидж танъгчин пар- тийн организацин оргбюро бо- лн танъгчин Советин күүцәгч комитет темдгддхәнә.

Танъгчар овс белдлггн мууггар кегддх йовна, хад- дсн овсн дегд хашнгар скир- длггәд, тегәд хагсад, чинрән геедх бәәнә гидж бас оргбюро болн танъгчин күүцәгч коми- тет темдгддхәнә.

Овс белдлггнә зураггән зуг 5,2 процент күүцәкәд, дакад скирд кедж оваллггар 22 минь- гн гектар газрт үлддх йовх Элст балгсна колхозмудар болн савхозмулар (КПСС-н балгсна комитетин сегләтрнх ур Трубицын, балгсна күүцәгч комитетин ахлачнх ур Джим- бинов), овс белдлггнә зураг- ан 8,1 процент күүцәкәд, ха- дсн овснәннх 45 процентинх эс скирдлсн Юстинск района совхозмудар (КПСС-н райко- мин сегләтрнх ур Лиджи-Га- рьев, района күүцәгч комитет-

Н. ЖЕЗЛОВ.

Халъмг танъгчин партиин организацин оргбюрон сегләтр.

ин ахлачнх ур Шилов) овс белдлггнә болн скирдлгг ху- ралггнә кбдлмш дегд татугг- ар йовдх йовна. Халгдсн овс- нә 38 процентнх баалдан кев- тәд үрджәх Сарпинск район хадсн овсән скирд тәвдх ху- ралггарн ик гилгәр үлддх йовна (КПСС-н райкомин сег- ләтрнх ур Войнов, района күүцәгч комитетин ахлачнх ур Костин).

Оргбюро болн танъгчин күүцәгч комитет тогтаджана: 1. Овс белдлггнд сән үзмдх күүцәсн төләннх, КПСС-н танъ- гчин комитетин болн танъ- гчин күүцәгч комитетин Улан тугиг Яшкульск районд бгхмн.

2. КПСС-н Элст балгсна, Юстинск, Сарпинск райодин комитетсин сегләтрмүдт, бал- гсна болн райодин күүцәгч комитетсин ахлачнрт (уурмуд Трубицынд, Лиджи-Гарьевд, Войновд, Джимбиновд, Ши- ловд, Костинд) овс белдлггяр дегд татг гардвр бгч йовхинх заахмн.

3. Овс хадлггнд болн овс белдлггнд бүрдәмджин кбдл- мшән чанъггәлж, хадлггн болн скирдлггн хоорнд гарч йовх таслврнг уурулдж, цуг соломан хурадж авч, малин хотн малин үвлзнгүр эбдлгг теггхин төлә цугтаггннх кет- хә гидж КПСС-н балгсна комитетд, райодин комитетд болн куч-кблсчирин депутат- ирин балгсна болн райодин Советсин күүцәгч комитетд заахмн.

Д. УТНАСУНОВ.

Халъмг танъгчин күүцәгч комитетин ахлач.

Модна шүүс гаргәлггар өмн нүүрт йовна

Новосибирск областин Сузу- нск химлесхозин 5-ч участкд кбдлджәх халъмг кбдлмшчнр государствени зураггән цаглань күүцәхин төлә ноолддх йовц- хана.

1957 джил модна шүүс (жи- вицы) гаргәдх авлггнә зураг давули күүцәснә ашд Сузунск химлесхозин медлд бәәдг уча- сткуд дундас халъмгүд кбдл- джәх 5-ч участк түрүн нүүрт йовна. Тнигәд, эн участк июнь сарин зураггән 124,1 процент күргдх күүцәв. Зураггәсн улү 4413 килограмм моднашүүс осударствд бгв.

Кбдлмшчнр Атхаев В. М., зураггән 215 процентәс улү, Лиджиев У. Д., Сарангов С., Шамаев А. Н., Гарьев С. Б. болн нань чигн улс зураггән 188—214 процент күргдх күүцә- цхәв. Сузунск химлесхозин 5-ч участкд кбдлджәх халъм- гүд цуг олн кели әмтнлә ни- ницнъггү йовдх, кбдлмшән күүцәтәггяр кедж, орн-нутган улм сәәхн кевәр цецгүрдх байджахин төлә кучн-чидлән хәәрлггб кбдлджәхәнә.

ГАРЯЕВ Очр-Гаря, Новосибирск областин Сузунск химлесхоз.

Тенъгд тәрә хуралггн дуусгдв

РОСТОВ-на-ДОНУ, июлин 15. (ТАСС). Ростовск областин колхозмуд болн совхоз- муд тәрә хадлггән эндр төг- сгв. Райодин икнәкднх урггн хуралггән 8-10 бдрин эргцд күүцәггәв. Урггн хуралггнх бол- лс-болсарнх ховадж хаддх унъгвалгг делгү кесн, икм сән дилврмүд күүцәхд дбнъгән кү- ргв. Болс-болсарнх ховадж 950 минъгн гектар хаддх унъггадх, эннх нидн джили- нәггяр болхла 375 минъгн гектар ик.

Государствин өмн бийдән авсн даалггяр бас бүрдәмдж- тәггяр күүцәгдх йовна. Арвн района—Орловск, Куйбыше- вск, нань чигн кесг райодин куч-кблсчнр ахр болзгт госу- дарствд буудә орулдх бгх зураггән күүцәхәв. 40 сай пуд буудә государствени закромд Ростовск область асхкв, нидн джил эн цагла зуг 3 сай пуд бггдсн.

Мана танъгчин Яшалтинск района тәрә-тәрәчнр, буудән болн талдан селәнә эдл-ахун эдл-уушин культурин урггн икдүлх, КПСС-н ХХ-ч хургин шиндврнг күүцәхин төлә гү- джрлж кбдлгд, цагаснх смн, июлин 9-д 47174 гектарин аггүд 12 хонгин эргцд кбдлгд, тәрә хуралггән төгсгв.

Района партиин организац тәрә хуралггнә өмн сән белдвр болн тәрә хаддях цагг бас сән цәәлггврин кбдлмшх кет- гәд, цбн хонгин догр тәрә хуралггнх дуусхнх йилггв.

Колхоз, совхоз болн МТС болггнд тәрә хуралггнә зура- батлад, тедниг полеводческ болн тракторн бригадмудар илгәдх, тууг күүцәхин төлә коммунистнр ноолддх йовб.

ЗУРГТ: Элст балгсна тосхлд кбдл- джәх, плотницк бригадин бригадир И.И. Еремин Отра даалггярн эн (14-15) процент күргдх күүцәнә. Астахова Гансин фото.

Советск партиин-правительственн делегац Чехословакд

ПЛЬЗЕН, июлин 15. (ТАСС— ЧТА-н шишлнх корр). Эндр СССР-н партиин-правительст- венн делегацин чледүд уур- муд Н. С. Хрущев, Н. С. Пато- личев, В. В. Гришин, эдинг да- хулдж йовх Чехословакк уур- муд А. Новотный, Р. Барак, Я. Доланский, В. Давыд, И. Плойтар, Я. Вашаглик Чехос- ловакин ик гилдг промышленн центр Пльзен балггснд ирц- хәв.

Прагас авн Пльзен күртл йовсн хаалггнх ут-туршарт советск гичнр цаггән седк- лин байр-бахмдхтәггяр тосгдв.

Пльзенск областин меджә деер советск гичнрнг болн эдинг дахулдж йовх чехосло- вацк уурмүдиг областин гар- дачнр тосцхав.

Машид балггс орад гарцхав. Балгсна ик площадь деер 90 минъгн куч-кблсчнр цуггәрв. Агр митивг эклв. Гичнрнг Чехословакин Коммунистическ партин Пльзенск областин ко- митетин негдгч сегләтр Я. Гли- на йбрәдх уг кедж мендлв.

Советск-чехословаккни-ни- цнъггүд болн социалистическ орн-нутгудин олн әмтсин ах- лүүггнх эвдрлән уга залггл- данд нерәдгдсн иргәд ахь ташлдаггар Н. С. Хрущевин келсн уггир тосцхав.

Митингин хбдн советск гич- нр болн чехословакк уурмүд балгсна уульнцар йовад, ма-

ши тосхлггнә, Европд ик гилдг заводур—В. И. Ленинә нертә заводур ирв.

В. И. Ленинә нертә завод (урднх Шкодин заводмуд) цуг делкәд нернх гарсми.

Ода В. И. Ленинә нертә завод—үзмдхтә сән техническ культуран илгггрдг аггү ик предприять болджана. Эн пред- приятьд кесг минъгнх кбдлм- шчнр, инженермүд, техникүд кбдлхәнә. Эврә металлурги- ческ кбрнъггә бәәггәд эн за- вод күнд маши тосхлггнә болн күнд электротехникин хамгин нарн юмс кедж гарггнә.

Советск гичнр заводин кбд- лмшх кедг гермүд, цехмүд эр- гәд йовцхав. Заводин кбдлм- шчнр болн цергләчнр эдинг делгүдән байр-бахтәггяр тос- цхав.

Ур Н. С. Хрущев предприя- тин кбдлмшчнрлә инъг-уури- нар күүндв.

Куч-кблсчнр цаггән селк- лән үдшлүлдх гарггсн, советск делегатнр, нарт делкәд нер- нх гарсн Пльзенск пив кет- гнә заводур ирв. Уунд Чехо- словакин компартиин областин комитетин, областин национа- лн комитетин болн ЧКП-н Пльзен балгсна комитетин бүрдәнх ур-инъгүдин гиччл- лән болв.

Терүнә хбдн делегац Буше- вицд бәәдг селәнә эдл-ахун кооператив орад йовцхав.

Тәрә хуралггн бүрдәмджтәггяр кегдв

Полеводческ бригадмудт пар- тийн 20 баг бүрдәгдв. Районд 200 комбайна агрегатнр кбдлмшән сәнәр медлг улсас тогтад, шунмггәгар кбдлгд, эднәс зәрмнх бдртән хадх зура- ггән 150—200 процент күргдх күүцәдх йовб. Тәрә хуралггнд Сладковск, Яшалтинск болн Соленовск МТС-н механизатормуд—лафетн жаткин ма- шинистнр уурмүд: Б. Ганжа П. Хворост, Н. Курглин, Д. Коваленко, М. Кононенко, Н. Иванченко, В. Базюк бдртән 55-60 гектар тәрә хаддх йовцхав.

Хрущевин нертә колхозд кбдлджән комбайнер ур То- лочко Николай, РСМ-8" марка комбайнар 507 гектар тәрә хадад, 10120 центнер буудә цоклж авб. Бдртән эн дунд- лад 47 га тәрә хадв. Бас эн колхозд кбдлсн ур Понамарь Григорий "С-6" комбайнар 476 гектар хадад, 7025 цент- нер буудә цоклж авб.

Буденнә нертә колхозд кбд- лсн ур Базюк Николай залггсн "С-6" гилд хойр комбайнар ха- лад 769 гектар тәрә хураггәд, 6209 центнер буудә цоклж авб. "Победа" гилд колхозд кбдлсн ур Нестеренко Владимир РСМ-8" марка комбайнар 575 гектар хадад, 7000 центнер буудә цоклж авб. Эврән йовдг комбайна комбайнер ур Зуб- ченко Григорий Сталинә нертә колхозин 400 гектар тәрә ха- лад, 6000 центнер буудә цоклж авб.

Комбайнс сәнәр, эвдрлт угаггяр кбдлснх болн тедниг багар кбдлгдх олзлснх ик тус- та болв.

Социалистическ дбрлдәнд түрүн нүүрт йовдх, тәрәнә хуралггн чиләсн Яшалтинск МТС-н гурвдгч тракторн бри- гадин механизатормуд. Эдн

"Победа" гилд колхозин гурв- дгч полеводческ бригадин 1327 га тәрәг июлин 3-д дуу- св. Соленовск МТС-н гурвдгч тракторн бригад (бригадирнх ур Верхоглад) Буденнә нертә колхозин тәрәг бас түрүн нүүрт хаддх дуусв.

Түрүн болдж тәрәнә хура- лггтөгсснх МТС-с: Соленовск МТС, колхозмүдс: Буденнә нертә колхоз (ахлачнх ур Ба- зюк, партиин организацин сег- ләтрнх ур Третьяков) болн "Победа" гилд колхоз (ахла- чнх ур Шест, партиин орга- низацин сегләтрнх ур Килыя- нов.)

Тәрә хадлггнд болн, орн- нуттан буудә орулдх бггггнд ик гилд бүрдәмджин болн пар- тийн-политическ кбдлмш, бри- гадмудар бәәсн партиин баг- муд кецхәв. Бдр бслггн газет- с болн боевой листокс бригад болггнд гаргггдх, туундән дбрлдәнә ашнх барлгдх бәәв.

Тракторн бригад болггн та- вн хонгин эргцд нег лафетн жаткс болггнд 40 гектар тәрә хадад мбнъгәр мбралгхәр соцдбрлдә кедж йовцхав. Ке- мр тракторн болн полеводческ бригад түрүн болдж тәрә ху- ралгг дуусад, тәрә хуралггнә эргцд бдр болггн комбайн бо- лггнд 35—40 гектар тәрә хад- хла, МТС-н дирекц болн кол- хозин правленх теднд 5 минъ- гн арслнъга мбрә бгх болдж батлв. Тәрә хураджасн цагг хойр агитбригад кбдлгд, 30 концерт механизатормуд болн колхозникудт үзүлв.

Ода района цуг куч-кблсч- нр июлин 20 күртл орн-нут- гтан буудә орулдх бгх зура- ггән күүцәггәд, Алдр Октя- брин 40-ч бдринг сәнәр тосхар зү тхдх бәәцхәнә.

И. БОНДАРЕВ, КПСС-н Яшалтинск райкомин сегләтр.

Гардач көдлэчирин политическ докладмуд

Партийн организаци куч-көлсчирлэ бэрлг залгылдагын батлхд гардврч көдлмшт йовцхах кадрмуд эврэн бийснь шуд олн цайлгврин — политическ көдлмшт орлцдж кецхаснь ик туста, нильчтэ болдгын шуудж медгдснь лавта.

Районн организацин, колхозмудин, совхозмудин болн МТС-н гардач улс шуд бийснь политическ лекцс, докладмуд умшхд, көдлмшчир болн колхозникуд дунд күүндвр келгвнд орлцлгын цаньго ик чинртэ. Иигдж көдлхлэ эдн олн-амтнур икар өбрдхмн, тедн дунд ямрнеквр, соньмслгын гарчачиг, тедн седкл-ухана байдлиг, куч-көлсчир партин политикиг, КПСС-н дуудврмудиг, шиндврмудиг ухандан орулдж авч, Коммунистическ партин болн Советск правительствин бийсиннь өмн тавдхх тормудиг күүндвр ямр белнинь медж саянар авцахамн.

Куч-көлсчирин алдр вождь, пролетариатин революционн парт болн нарт делкэд социалистическ государств түүрн болдж бурдасн В.И. Ленин „олна хурт эврэн уг келад, терүг өлмэдэн орулдж авлгын политикд болхла ийр ик кергтэ юмн. Эдн угагвар политическ үүлдвр чигн уга“ — гидж заасмн. Ленин бийнь цол уга ик государственн көдлмшт йовсн бийнь, көдлмшчир болн крестьян улс дунд политическ докладмуд, күүндвр бийнь теднд олад кедж йовсн болдж. Ленин куч-көлсчир сургвсн деерэн бийнь олн-амтнэ ухана сүв-селвг авдг билэ. Ик багь гидж ийлгыл угагвар, политическ эс-гидж эдл-ахун гардач көдлмшт йовх кун, олн-амтнэ залгылдата байдан дурн-седклэн эс туссахла алдр уга бюрократ, амтнэ байдл-джирглас иштэ гарчач тормудиг чикар таслдж күүндвр чадшо күүнд хуврхмн.

КПСС-н ЦК-н июньск Пленум „Г.М.Маленковин, Л.М.Кагановичин болн В.М.Молотовин антипартийн багин тускар“ гаргвсн тогтавт иигдж загддж баанэ:

„Парти хаалгвас хаджисн үүрмүд Маленковин, Кагановичин болн Молотовин халацин улдн байд учр-йовдлн, тедн хуучн тоолврт болн авцд кел бэргддж баасн, ода чигн байдган учр, партин болн орн-нутгин джирглас салсна учр, шин йовдлг, шин үүлдвр тедн үздж байдхх, консерватизм гаргылгын. Социалистическ лагерт бүклдн туста советск обществовин делгрлгвнд туста болдж гарчач болн джиргвн бийнь үүлдврдхх тоотиг бурушадж, коммунизмд күрлгнэ джисанд тус уга, хуучлдад мартгдсн көдлмшин авц-янз хойр тедн цухлт угагвар бэрлгнэ учр“.

Марксистск-ленинск революционн сургзулин чик гисн гун идеин халацар бийн агсад, энүгэр көдлмштэн залч чикар кесн гардач кун политикд болн өдр болгана керг уулан күүндвр дунд эндү гаргылгвс гетлх зөвтэ.

КПСС-н ЦК-н июньск Пленум „Г. М. Маленковин, Л.М. Кагановичин, В.М. Молотовин антипартийн багин тускар“

гаргвсн тогтавриг цуг мана парт болн мана орн-нутгин цуг куч-көлсчир нег дуугвар зөвшардждөнсн йовдл — мана торскн Коммунистическ партин политикн чикинь медулдж келджанэ.

Мана таньгчин партин организацин торн — мана партин политикн унгу-утхинь олн-амтнэ цайлгвдг бгч, Советск Хальмгин автономн таньгчин куч-көлсчир өмн тавдхх тормудиг динлвртгвэр күүндвр бурдлгын болдж гарчана.

Эн ончта ик кергиг күүндвр-тгвэр келд коммунистур цугтан, нег улу белдврн сэн, партин болн эдл-ахун гардач көдлмшт йовх улсн шунмгва орлцлгын кергтэ юмн.

Мана таньгчин кесг партин организаци, гардач улс эврэн бийснь олна цайлгврин-политическ көдлмш келгвнд, амтн дунд лекцс, докладмуд умшдг, күүндвр кедгт орлцлгын некдж, тегдг йовцхана. Эн джилн түүрн брэдлн мана таньгчд партин органмудин докладчикудин багд йовх гардач 1650 шаху политическ докладмуд умшчав. Энүгын колхозмудин, совхозмудин, МТС-н, МЖС-н көдлмшт йовцхах 110 мингг гар кун ирдг соньсчав.

КПСС-н Яшалтинск райкомин докладчикудин багин көдлмшэс үлгүр авч болхмн. Райкомин докладчикуд хурдж, шулугвар, мана орн-нутг болн газдин ордулар болджах тоотиг куч-көлсчирт цайлгвдг бгчхана. „Хө бслгвг болн ноос гаргылгын икдүлхн тускар“ КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмудин Совет бичг бичснэ дарудн 2-3 хонгин дотр райкомин докладчикуд цуг колхозмуд, совхозмуд болн малин фермст оч цайлгвдг, доклад кецхав. Района колхозникуд болн совхозин көдлмшчир бичиг соньсчхагвад, хөбнэ тоогын болн ноосна гарциг өбдүлх ик даалгввр авчав.

Сладковск МТС-р, КПСС-н райкомин зональн сеглэтр үр Н. Е. Карачин болн „Победа“ колхозин ахлч үр Т. Т. Шерст хойран кедг докладмудт олн кун цуглардж, соньмсдж күүндвр кецхана.

Яшалтинск МТС-н гардачнр: директор үр Юхновский, парт-организацин сеглэтр үр Д. Н. Баранов, КПСС-н райкомин зональн сеглэтр үр Л. В. Мазин олн-дундин политическ цайлгврин көдлмшт шунмгвагвар орлцдгн ик тааста болна. Эднэ ашн МТС-н көдлмшин дигдн үздгж чигн йовна. Нидн джилд кеснлэ дунгү-үлхлэ, МТС эмнэ газр хагылгвг 5 холван икар эн джил кев. МТС-н зоонд орджах колхозмудин таранэ нань чигн көдлмшн күүндвр-тгвэр кеддг йовна.

Болв келгдснлэ залгву, райком партин иткл, даалгввр эс күүндж йовх улс байдхн чигн заадж келх кергтэ. Уүрмүд М. В. Пакудин болн Е. И. Кошкаров хойр эн джил МТС-н болн совхозмудин көдлмшчирин, колхозникудин өмн не-джд чигн политическ доклад кецхавдг уга.

Приютненск района амтн дунд политическ көдлмш келгвн темдгтгвэр ярснэ үздг-джанэ. Ургвн хуралгвнд йовцхах улс дунд олн дундин политическ цайлгввр келгнэ шишлнэ зура райком багтв. Политическ докладмуд болн лекцс бригадмудт умшлгвнд ик онг өггдджанэ. Эн зураг күүндвр Приютненск МТС-р КПСС-н райкомин зональн сеглэтр үр Г. Д. Савостьянов шунмгвагвар орлца. Буденнэ болн Кировин нертэ колхозмудин бригадин цугварадн гишнэ, таранэ ургвн хуралгвн эклснэс авн эн политическ докладмуд умшдг бгв.

Дөрвдгч совхозин директор үр А. Т. Киселев көдлмшчирин өмн политическ доклад дара-дарандн бас кенэ. Энү-нэс совхозин парт-организацин сеглэтр үр И. П. Лубенецкий чигн ард үлддг йовхв.

Болв эн районд чигн амтн дунд политическ көдлмш келгвнэс зулцхадг, талин көдлмшар даргдсн болад йовцхадг улс баанэ. 107-ч совхозин агроном үр Маслаков, КПСС-н райкомин орготделин заведующ үр Ф. С. Богославский хойр докладчикудин багин тоод бас йовна, болв бгсн даалгввриг күүнджх.

Гардач улс олн амтн докладмуд кедж бгхиг саянар бурдхн кергт, Хальмг таньгчин парт-организацин оргбюро 56 күүнэс докладчикудин баг бгтв. Эн багд таньгчин партин комитетин болн таньгчин күүндгч комитетин даалгврта көдлчир орсн деер, таньгчин организацин, учрежденин гардачир болн партин, советск актив улсас бас орулгдв. Иим багмуд Элст балгсна болн райондин партин комитетс бас бурдхцхав.

Зарм докладчикуд шунмгва бишар көдлчхадг болсн деер, эн тускар кедсн тоотиг тоолдж диглгвн, политическ доклад кецхадг улс партин райкомсин күргдг дөн-йөклдн сул гидж темдглх кергтэ. Суулин 4 сарин туршарт таньгчин партин комитет докладчикудин багиг зуг нег да-кдж семинарт цуглуулсн болдж. Райодар чигн эн керг саянар тавгддж йовхмн уга.

Селанэ эдл-ахун хурдар өбдүлхн төлэ Коммунистическ парт болн Советск правительств делгү ик көдлмш келж йовхдн ханад, мана таньгчин куч-көлсчир малин шим-шуусн болн тоогын икдүлгвэр шин ик социалистическ даалгвврмуд авчав. Олн колхозмудар малан гару угагвар бсгхин, малин хот күүндн белдхн, мал увлзулгвнд саянар белдг кедж, хөд хургьлулгвг эрг хаврар делгү кехин болн селанэ эдл-ахунгвас гардг эдл-ууш государств орулдж бглгвг болзгасн өмн күүндн төлэ ноолдлгн болдж йовна.

Алдр Октябрин 40-ч өбниг угтдж орн-нутгт бгх белгм бидн — буудэ болн малас гардг эдл-ууш государств орулдж бглгвнэ зураган болзгасн өмн күүндлгн мөн.

Я. ЛЕВАНДОВСКИЙ, КПСС-н таньгчин комитетин пропагандин болн агитацин отделин заведующин дарук.

Колхозникуд болн көдлмшчир дунд культурн көдлмш саянар негдджанэ

„Победа“ гидг колхозин цугчледүд болн Яшалтинск МТС-н көдлчир олн зүсн көдлмш келж йовцхана. Тарэ тарэд ургвадг авдг, үкр мал бсгдг, механизатормуд дунд культурн байдл теглгвнэ көдлмшт саянар онган бгч йовцхана.

Селанэ эдл-ахун көдлмшт йовх улсг культурн кевэр байдлгвн, тедн алык-нег кергтэ хамгарн теггх, кино үзүлдг, дегтр, газет умшх библиотек, радио болн нань чигн кергтэ хамгн күүндг баанэ.

Соленовск селанэ культурин Герин директор үр Базюк Иван Митрофанович, библиотекед көдлг үр Карпенко Варвара болн Мазина Клавдия гидг улс колхозникудиг болн МТС-н көдлчирин культурн торар теглгвнд шунмгва кевэр орлцдж йовцхана. Эн селанэ культурин Герин көдлчир колхозникуд болн МТС-н көдлмшчир дунд культурн болн цайлгврин көдлмш таслвр угагвар кедж йовна.

Культурин Герт дегтр, газет болн журнал умшх зал баанэ. Тер умшлгвнэ заалд сэн көдлмшин хөбн колхозникуд болн МТС-д көдлг көдлмшчир эврэнн сул цаган культурн кевэр олзлдж днгр-рулнэ. Эн заалд шатр, дөбв болн домино наадцхана.

Селанэ культурин Герт өдр болгын кино үзүлнэ. Кино үзүлхн өмн колхозникудт, көдлмшчирт КПСС-н райкомас, колхозин болн эклц партин организацис ирсн кун таслвр уга лекцс болн докладс кецхана. Көдлмшт болн тарэ хуралгвнэ цагла полеводческ болн тракторн бригадин культстансар дуудвр, пла-

катс, эрсин газет болн боевой листокс бичлж гаргылгана. Дакад эн тракторн болн полеводческ бригадсар 13 концерт тавдж үзүлв.

Селанэ культурин Герин совет шог-хөкрлгвнэ эрсин газет гаргана.

Январь сарас авн июлин нег шин күртл 20-гар лекцс болн докладс кедсн баанэ. Эн селанэ культурин Гер кино үзүлгвнэ зураган 110 процент күүндж.

Селанэ культурин Герт олн зүсн кружокс баанэ. Улгүрлхд, драматическ, ду-дуулгвнэ, би-бирилгвнэ, урн келнэ умшлгвнэ, хувц ишлгвнэ, уйлгвнэ кружокс көдлджанэ. Тер кружоксг 73 кун сурчана.

Алдр Октябрин 40-ч өбнд нерддж, август болн октябр сармудт, гражданск даянд орлсн улсла харгвдг күүндвр кехар бас темдглгдджанэ.

Тракторн, полеводческ болн үкр-мал халадж йовх бригадст көдлджх улс ик динлврмудтэ, күүндлмүдтэ болхин кергт культурн теглт саянар бурдх кергт бгч гарган авчхалж, тер кергиг өдр-буурд тооллго көдлдж йовцхана.

Советин куч-көлсч олиг сонь сэн, нарн, гун кевэр культурн халхарнэ Соленовск селанэ культурин Герин көдлчир үүрмүд Базюк Иван Митрофанович, библиотекармуд Карпенко Варвара болн Мазина Клавдия гидг улс саянар көдлж йовцхана.

БАКАН АНЬГВРГ.

Элст тосхджах багьчуд дунд лекцс кедгв

Июль сарин 14-д Элстин тосхачирин хойрдгч участкин полегонд ик олн багьчуд-тосхачир хурв. Багьчудт, таньгчин комсомолин комитетин негдгч сеглэтр үр Найдвэ Басн лекци умшдг бгв.

Лекцдэн гурвн зүсн тор орлуулдж, үр Найдвэ Басн олн медм энгын үгэр цайлгвдг келв. КПСС-н ЦК-н июньск Пленумин тогтаврин тускар болн багьчудин эрхн тормүд келв, ЦК-н Президиумин дотр, ленинск чик зааврас хаджигвд, буру йовдл гаргвар седж йовсн Маленков, Каганович, Молотов болн теднлэ ханьсн Шепилов ахтаг цаглань медж, аврлг угагвар цокдж андрулгвн — цань уга чик шиндвр болдж гидж цуг мана орн-нутгин куч-көлсчир, коммунистур болн колхозникуд КПСС-н ЦК-г урдкасн улм энкрдлж, ницн-нбгү болдж өбрдг гидж цайлгв.

Дакад нарт делкэн багьчудин болн студентрин зургалгч фестивалд делкэн орн-нутгуд ягдг тосвр кеджхн тускар болн мана таньгчин багьчудас сэн үзмдгтэ, олнд

тоомсрта, урн-удгын, эрдмтэ бичг, дууч багьчуд одхин тускар келв.

Тадн багьчуд-тосхач урчуд, эврэ таньгчинн нер бгхн кергт, багь дүүвр наста үүрмудинн нер делкэд делгрүлхн кергт седклэн тавдж, шундг саяхн, кимд гермуд шулуи бэрдж таньгчан буурлүлхд зүгтн гив.

Дакад Алдр Октябрин 40-ч өбнд ачга сэн белдвр кедж, омгта, байрагвар тосхин тускар медүлв. Тер алдр өбниг мана багьчуд сэн нертэ, ик үзмдгтгвэр тосхин кергт социалистическ дбрлданэ заль улм бадрулдж, шундг көдлхмн гидж дуудв.

Лекц умшсна хөбн Элстин культурин Герт эрдмин наднаад үзүлдг билгтэ багьчуд, хальмг би-дуугын сэн гидг сергмдгтэ нар үзүлв. Цугьлсн улсг багьчуд-тосхачнр бахта ханлт брэд, ним нар дару-дарунь үзүлдгтн гидж сурчав.

Таньгъчар хулд-гүүлгә делгрүлхмн

Эн джил таньгъчин потребкооперац эд-тавр гуултдг лавке селадяр элвәдж гаргъв. Западн, Яшалтинск, Черноземельск райодар лавк-син шин гермүд бәргдв.

Алдр Октябрин 40-ч джилн ббниг оньчтагъяр тосдж, олна тетгулин тбриг сәәнәр куцәх болдж, потребкооперац кәдлдг улс ик даалгъвр авцхав.

Мана таньгъчин потребкооперац брәл джилә эд-тавр гүүлгх зурагъан 104 процент куцәв. Западн райпотребсоюз (ахлачн Анисимов) гер зурагъан 113 процент күргдж куцәв.

Западн райпотребсоюз ююнас иштәгъяр им сән дилвр-тә ирсмб? Негдвәр болхла, эд-тавр гүүлгачнр кәдл-мшинн тускар цәәлгъвр кесн тбләд, хойрдвар болхла, социалистическ дбрлдәг сәәнәр бурдәснә учр.

Тиним сән дилвр бәрси тбләдән Западн райпотребсоюз дамддж йовдг Улан туг авб.

Таранә ургъц хураджах, малин теджәл белддјәх, малин үвлзнь ясдјәх цагт хулд-гүүлгә сәәнәр бурдәлгън чинртә тбр. Совхозин, МТС-н кәдлмшчнриг болн колхозникудиг эд-таврар, эдл-үүшар, үмсх-зүүхәр тетг-лгън таньгъчин потребко-операцин эрктбр. Эн гурв-дгч квартал эд-тавр бмнкәси дтар прхми. Тер ирх эд-тавр дунд стол, стул, шкаф болн талдан чигн гер дотрктг кеерүлгч олг-эд бас бәәнә. Нуудж

ирдјәх хальмг әмтнд гер бәрх модн, гер бүркх хала, шифер, хадасн бас ирдјәнә. Иим ик эд-тавр, тосхлтин материалмуд орад бәәсн бийнь, газрун ирдјәх әмтсин то ик болсн учрар, эн тоот күрт-дјәхш.

Дакад болхла райодин зәрм райпотребсоюзмуд муугъяр кәдлсн учрар сара зурань куцхш. Юстинск район (ахлачн Ширяев) июль сара зурагъан 93 процент куцәв, брәл джилә зурагъан 94 процент куцәв.

Юстинск район Идјл голин кбвәд бәәсн учрар шин загъсн болн талдан чигн эдл-ууш: махн, тосн, бидгн, зер-земш элвг. Тер бийнь райпотребсоюзин ахлач үр Ширяев хот-хоо-лин хулдлгъиг элвәх эв-аргъ хәәхш. Эн района лавкесар шамин тосн, папирос, давсн, гер цагъалгъдг шавр бас уга.

Иим ик дугу-дундс бәәсн бийнь, райпотребсоюзин ахлач ухан-седклән бгч, эд-хулд делгрүлх эв-аргъ хәл уга, конторган сууцхана. Эн тоот дугу-дунд ик буруга кун—Ширяев.

Дакад болхла райпотребсоюзмудиним салнь дугу-дундиг райкомс, райисполкомс заадж чиклх збвтә.

Хальмг таньгъчин потребсоюзин халхар кәдлдјәх әмтс авсн даалгъвран үни-седклән бгч куцәх ик эрктбртә.

Б. МАНДЖАКЕВ.
Таньгъчин потребсоюзин ахлачин дарук.

ИРДЖАХ ӘМТС ТОСЛГӘНД ОНЫГ ӘГХМН

Эврә газртан ирдј буурл-дјәх олн әмтс тосдж буулг-лгън цуг райодар делгү кег-дј йовна. Зәрм райодар кун кевтә тосдж, килмдјтәгъяр буулгъдј авцхана. Буулгъдј авсаннъ хббн тедниг, бәәх герәр, кәдлх кәдлмшәр тетг-цәәнә. Дакад гер бәрүлх болн саалин үкр хулддј авх бгйә-гъяр мбньг чигн бгцхәнә.

Онц-онцднъ райодар авад хәләхлә ашнь ик йилгъән болна. Июль сарин 15 күртл Сарпинск районд 668 брк-бул ирдј. Теднә буләнсь 867 кун кәдлдј чадх улс ирдј. Теднәс 866 кун кәдлмшт ордж. Ташр теднәс 518 куунд бәәх гер бгч. Ирси улс 281 үкр,

264 яма, хә хулддј авцхадж, 25 кун гер бәрдјәнә.

Целинн районд, „Троицкий“ совхоз угагъяр, 230 брк-бул ирдј. Теднәс кәдлдј чадхнь 526 кун, кәдлмшт орснь 250 кун. Герт орснь 162 бул. 150 кун үкр хулддј авцхадж, 21 кун гер бәрдјәнә.

Западн районд, кәдлх 336 кун ирснәс, 239 ку кәдлмшт орулдж, 102 куунд бәәх гер бгч, 25 кун үкр хулддј авч.

Үвл эклхәс урд ирдјәх улсиг сән кевәр, Сарпинск райо-нас, тер района 2-ч номертә совхозас үлгүр авч, сәәнәр бәәршлүлхмн.

КОСТИН Э.

Аәдрхнә пролетармудла хамдан

Мәнд, Кбк тенъгсин загъс-чирт, Аәдрхн балгъснд болсн Октябрьск революцин тускзә-нъг 1917 джилн чилгчәр ирв. Тигәлән одцхасн манахна улс, тенд шин, советск йосн тогтсн зәнъг авч ирцхәв. Мәна седклд тааста, сән тәндг балгъсн Аәдрхн балә. Кбк тенъгсин ар захин загъсна про-мышленностин ик хотл балгъ-сн—Аәдрхн манла, загъсчир-ла, тасрхан уга залгълднъгъу билә, терүнд бәәсн кесг минъ-гън загъсчнриг болн загъсна салгудин кәдлмшчнрин хүв-кишг, бәәсн бәәлгън манла залгълдата йовснм.

Олн әмтн Аәдрхнд йосн эврәнн гартан авсиг сонъсад, загъсна промышленникуд болн кувцнр дакж әмт даджрдј чадшог сонъсад, маниг кесг-им бидн йәәмүлв. Тингхд бидн Октябрьск революц болн со-ветск йосн гисиг ямаран учр-тагъинь сәәнәр медлг уга би-ләвдн. Кувцнр-загъсна промыш-ленникуд Сапожниковихн, Кбк тенъгсин загъсчнрин болн

загъсна салгудин кәдлмшчн-рин цусинь ягъдј шиндгинь, теднә ямаран кевәр сай ар-слнь мбньгн хурдгинь, мана йәәмәлддј кәдлг загъсчнр кезә чигн түрү-зуду үздггъинь бидн медлг биләвдн. Әмт дадж-ргч Сапожниковихн кәдлшәсн кббчкисн Аәдрхнә кәдлмшч-нрлә мана зүркн негн билә, тер учрар бидн олн-әмтнә, со-ветск йосна тблә ноолдгънд хамдан орлцхар седәд, цаг түдәл уга теднүр одхн гилж шиилүвдн.

Туунәс нааран дбч шаху джил болв. Бидн гингхд багъ-бички, чанъгъ-чиирг биләвдн. Тенъ-гсд йовлгън манд—зовлиъгас йәәдгг, зовлиъг-түрүг даадг дасхсн. Эн учрар бидн арвн загъсчнр дарунь гилтә белд-ләд, үвләр Аәдрх хәләгъәд гарад йовбувдн.

Бәрси дилвр сангдна

1945 джил, январин эклц. Польшин хотл балгъсн—Вар-шавиг сулдхад, фашистск Гер-манә меджә давад, Одер голдг гатлад, Берлинәс 60 километр газрт—Кюстрип балгъсна ббр-плацдарм буладж авбувдн.

Мана онц танковый полк Чуйков генералин әәрмд ордг билә. Апрель сарин 14 бдр, асхн, бидн цугтан танке дот-ран орчкад, танксан брезент-сәр бурккәд, шам шатагъад, 1-ч Белорусск фронтин коман-дующ маршал Жуковин ду-улдр умшдј бгүвдн.

Бурулин гегән тасрснас авн ормасн экләд кәднрүвдн. Манъ-гъдуртнь апрелин 15-д, брун брлә, кесг минъгън артилле-рийск товмуд нег командар немшин позицүр хацхадж, дәврлгънд белдвр кев. Тинг-чкәд, цуг танке болн алькчи-гн наадк машид кучтә про-жектормудар немшин харслтин газрур хәләлгъдј шатагъад, дәврәд орцхав.

Мана цуг фронтин бмн Зе-

Балгъснд кучтә ноолдана цагт ирүв бидн. Хәәдј йов-сан олдж авбувдн: Аәдрхнә пролетармуд зер-зев гартан авад, эврәннъ зергә-зевтә чидл бурдәдјәдј. Аәдрхнә ши-вәд түрүн эклдж красно-гвардейск отрядмүд бу-рдәдгв. „Кавказск советск же-лезн отряд“ гилг отрядт бидн 10 үүрмүд орцхавдн. Отрядин командирнь үр Тамаркин билә. Тер маниг мбрдәр харулд га-рдг взводт бичв. Ингдј мана дәәч хаалгъ экләд, гражданск дәәнә цагин туршар йовгдв.

1918 джилн туршар балгъ-сн тбвшүн биш—догдлсн бәә-дләр бәәв. Контрреволюционн әмтс дорас тагчкар кәдләд, зергә-зевтә багмуд бурдәгъад, советск учрежденсьүр дәвр-лгә кегъад, олн-әмтн дунд шуу-га татад йовцхав. Советин бмнәс зергә-зевтә дәврлгъ ке-хәр белддјәсн медгдәд бәәв. Тер бдрмүдт мана түрүн болдж бурдәдгсн красногвардейск от-рядмүд тбвшүн бәәсн уга. Че-кистр энд-тенд цагъачудин

әнъгс иткәд йовснд бидн ад-гъдј нбкд-дбнъ болвдн.

Нег им йовдл болв. 1918 джилн зун билә. Тамаркин мадин им дәәч даалгъвр бгв: цаг түдл уга йовад, Грязн уулынцд бәәсн Губкинә герүр олад, тенд нуучинәр бәәх кон-трреволюционермүдиг илм-кедј хоосрултн, гисн. Йовгън цергин рт хагъачнр болн мб-ртә харулчнр—33 кун әдгъдј шивәгъәс гарввдн. Тер контр-революционн заговорщикүдин бандиг, чидлән негдүлдж куч-тә сбрлцә кехәснь бмн, бидн генткн дәврлгъ кегъад, тер заагт мана йовгън цергчнр шамддј ирлцәд, мадин нбкд болад, бандиг бу, зер-зевәснь салгъад, тараввдн. 360 ку сал-дсмуд болн командирмүд—хаана цергин офицермүд кел бәрдж авбвдн, 4 пулемет, 12

тергн винтовкс боли нань-чи-гн олн зүсн зер-зев буладж авбвдн.

Контрреволюцлә ингдј дәә-ллдлгън хәтәр биш билә. Эн ноолдандамшлт-дасмдј авад, бсв бидн. Революционн серл-седвәрм бидн бсәд, бшәтнүр авртл уга болвдн. Контррево-люционермүд советск йосиг хольвлхар седәд белдвр ке-гәд бәәсиг бидн медләд, теднлә ямаран кевәр ноолда кех, ягъдј теднлә харгъхан медлг билә бидн. 1918 джилн авгу-стин 15-д им юмн болв. Бослдсн контрреволюционер-мүд шивәг, вокзалиг болн по-ртг авчкв. Дегд кучтә хату, әәмшгтә цаг болв. Иим ик куч-чр түрү цагла Аәдрхнә проле-тармудт, Кбк тенъгсин усн цергчнр ирдј дбнъ-нбкд болв. Августин 15-д Махач-Кала-гъяс джахран бргәд гарси крей-сер, сббни брәлин алднд Аәд-рхнд күрч ирсн юмн, авгу-стин 16-д усн цергчнрин йов-гъчуд ноолдаг негднъ гар-гъад, шивән ббр цагъачудиг ха-

мх цокдј тарасми.

Тер джилн туршар балгъ-сна бийднъ дотр-дундин кон-трреволюционермүдин ноолдан болад бәәв. Йос хольвлхар се-длж кесн теднә бослдаг хамх цокад тарачкисн бииснь, те-дн энд-тенд дорагъур харшлтан күргхәр седл-ләд йовцхав. Зуг 1918 джилн чилгчәр Аәдрхн ца-гъачудас цеврлгдв, үлдсн не-цбн контрреволюционермуд кббгдв. Цагъачуд балгъсиг бгчкәд, Аәдрхнә губернә тее-гәр тарчкад, дакн шин чидл эклдж цугълулцхав. 1921 джил күртл зогслтан угагъяр зергә-зевтәгъяр Аәдрхнә пролетармуд советск йос батлхин тблә, контрреволюцлә кеджәсн ноол-дан болв.

Аәдрхнд Улан Цергин халь-мг дәәчнрин әнъг бурдәдјәх цагт минн 9 дәәч үүрмүд, халь-мгин негдгч мбртә цергин полкур багъ командирмүд бол-лж бгдв. Тер заамд би улан командирмүд белдлгънә сур-гъульд биләв, наиаг Аәдрхнд Улан Цергт зәнъгч-залгълдач үлдәв.

Мини үүрмүд мбртә цергин негдгч хальмг полкд гражданск дән кбтртл йовцхав. Теднәс гурвнь—Сангаджиев М. Б., Чанкушев Г. М., болн Басянкиев Б. Б. советск йосна тблә әмән бгәд, дәәнд збрм-гин үкләр үкцхәв.

Советск йосн Аәдрхнд ба-трдјәх заамд, Аәдрхнә кәдл-мшч классла негддј, Кбк тенъ-гсин кбвән хальмг загъсчнр Октябрьск дилврмүдиг хар-слгънд йовла бидн. 1919 джилд би большевикүдин партин членд орув. Энүнә хббн кесг олн дәәнн кәдл йовгдв. Цагъачуд хама үзгднә—үзгд-сн газртнь дарад, тарагъад йовв бидн. Кесг күчр түрү-зуду бдрмүд чигн үзгдв. Болв бидн дилхдән иткдг би-ләвдн—дилввдн.

НАТЫРОВ ЯКОВ.
1919 джиләс авн КПСС-н член, красногвардеец—партизан.

ЗУРГТ: Элт балгъсна Комсомольск уулынцд бәргдјәх 16 пәртә герин үүр белддјәнә.

Е. Шараповин фото.

Гардвр уга баяна

Юстин района „Раздольный“ совхозин 4-ч ферм, совхозасн 170 километр баяна. Овс халлгана бригад майин 30-с наран 4400 га овс хадад, 3800 гектаринь мааджурлад, ковын тавгдсн баяна. Бригадт негхн копнитель, тросовой волокушк кдлнй. Бензин уган учрар 6 трактор 4-5 хонгин ут-туршарт хара зогса.

нег ковунй кблин хургын бвдснд, нам боох ковн-сернджл олдж ядад баявдн гидж кдлмшин кемдйгын куйцхадг трактористр Петр Бириков, Сергей Гавриенко хойр келнй. Нег хуучн радио-приемник бгля, тернй питань уга болад, ода кдлхш. Ягьдк кдлджанйг, ю кевт, юн дуту гидж негн чигн кун ирхш.

Совхозин директор, бвснй хадлгана бригадин бригадир ур Пономарев Павел Петрович нигдк келдж закла: „Хадад, мааджурлад, ковын тавад йовтн, бвс збддж хуралгана кдлмшйн бидн эврйн кенавдн, хурахарн кошарин бдр овалхвд“.

— Трактор хамхрхла, кергтй шин частьсинь авхар, кдлмшйн хайчкад одхла, совхозин складт уга болдж гарна. Эврйннь аргьар болс-бүтсэрнь кех звтй болна,—гидж бригадир ур Пономарев келнй.

Эндр бдр куртл нег чигн скирд тавгдй уга. Збдгдй овалхар седхлй, волокуш болн копнитель уга болдж гарна.

Букл сар улү цагт 170 километр газрт 22 ку машингяр йовулчкад, совхозин гарлачнр тус илгй совхозин директор болн эклц партийн организацин сеглйтр эс ирдж халйдж гардвран бгч, кдлмшчнрин зовлн-джиргыл эс меднй гисн манд медгддйхш.

Трактористнр хот-хоолар бас му баяхана. Зармдйн 2-3 хонгт бдмг угагьар сууцхана. Ферм бдмг болгыл гер уга болад, 38 километр баядг Уттин лавкас бдмг авдгна, тенднй бдмг уга болхла, нань ааль уга болна.

Ода бвс хуралгана, хаджугьар баядг колхозмуд, совхозмуд чилйджанй. Мана 4-ч ферм бвс хуралгана эклй уга, совхозин гардачнр эн ферман марткесн эс-болхла, нудйн секйд халйдж, оныган бгч, бдрсб уга шамдлж бвсйн хурадж авх кергтй. Эн фермин бвснй ургьчнй наадк фермсйр болхла сан.

Фермд журнал, газет, дегтр узгдхш, нарта орчлнй деер болн орн-нутгтан юн болджахинь меддйхшвдн. Ташргемтвчнй, гар-кбл хавдвчнй, гар-кбл керчвчнй, эмч манур ирхш, ташр эмнин дуртй юмн уга. Шидр

АХ-МАНДЖИН ЛАГА.

Газетд барлгдси материалар

„Олна хот-хоолд оныган“

Мана газетин 31-ч номерт барлгдсн „Олна хот-хоолд оныган“ гидг селй корин заметкд: Приозерн района хот-уудг гермудт нег зусн, махн уга хот кегднй, хот уудг герт махн, бодниц, хальмг цй, кофе, какао, компот уга, хотд амт орулдг ногьан-темсн чигн уга. Райпотребсоюзин складт олн зусн крупа дала баяна, зуг хот уудг герт тер тоот уга гидж бичгдлй.

Деер келгдсн дуту-дундсиг тавн бдрин эргид уга кедж, олна хот-хоолг йсрулхин тускар, хот-хол таслвр угагьар, олн зусн хот-хол баядгяр бурдйхин тблйд, цуг эв-аргьан олзлтха гидж Чкаловск совхозин рабкоопин ахлач ур Скрыпниковд даалгылдв.

Тер барлгдсн заметкиг шуудж халйти гидж Приозерн райисполкомин ахлач ур Олюнинд мана редакц даалгылла. Мана даалгьврар, июнин 22-т райисполкомин хургт тавдк куундвр кегдй, „Олна хот-хоолд оныган“ гисн заметкд келгдсн дуту-дундсиг уни болв гидж шинидв.

Районн центр деер баядг цй уудг гериг медрлтй, дамшлтйа кдлйчнрйр диглтхй гидж цй уудг герин толгьач ур Нохашкиевд болн ур Скрыпниковд заклж даалгылдв.

Эс барлгдсн бичгин хйрү

Целинн районас селькор редакцд бичсн „Одачн чальчактан“ гисн заметкд: бийсйн угьадг, усйн хайчлйллг гермуд районд уга. Район деер тосхлт кегддйхш. Хот-хоолн лавк зармдйн дбрвн хонгт хаалгьтата баяна. Хот уудг гернй болхла бузр, хот-хоолнй бдр болгын нег зусн болна. Эдниг шуудж халйдг кун уга, ймтнй неквр бичдг дегтр чигн уга баядк. Эн герт кдлдг ймтнй дегд мольрун,—гидж мана редакцд бичлй.

Олна хот-хол йсрулхин туск кергиг туслнй ур Скрыпниковд даалгылдк, цаг зуур йсврнг эс тегтсн хббн чангь шоодврта харгьулх болдж шинидв,—гидж Приозерн района куйцгч комитетин ахлачин дарук ур Чулутога редакцд соньсхв.

Эн заметкиг Целинн района куйцгч комитетин ахлач ур Ситькол, шуудж халйти гидж мана редакц даалгьсмн. Мана даалгьврар Целинн райисполком шуудж халйси,

заметкд бичсн дуту-дундсн райпотребсоюзин болн райкомхозин кдлмшт баяснй уни болдж гарв.

Заметкд келгдсн дуту-дундсиг уга кехин тблйд куйцгч комитет, эв-аргьан олдж Целинн поселкд неджйгдй гербул баядг 15 гермуд болн 8 гер-бул баях нег гер тосхгдджана.

Хот уудг герин кдлйчнр цугтан медрлтй, дамшлтйа кдлйчнрйр сольгдв, бийсйн угьадг гер таслвр угагьар кдлнй. Толгьа хайчлдг газр, секдг гер уга болсар, ода куртл бурдйгдй уга,—гидж Целинн района куйцгч комитетин ахлачин дарук ур Никитин редакцд соньсхв.

Газадин ордудар

Каирас Москвагьур фестивалыд

КАИР, июлин 15. (ТАСС). Нарт делкан багьчудин болн студентрин 6-ч фестивалыд, багьчудин спортивн нар-наанд Москвагьур Египтин 600 кбвуд болн кууд йовлжацхана.

Египтин делегацин гардач болдж, багьчудин керг-тбрин организацин Ах Советин генеральн сеглйтр Адель Ибрагим Тахор батлгддк.

Фестивалын олн-зусн художественн дбрдйанй журинд Египтин искусствин уулдврчнр орхмн. Теднй тоод—олнд тоомсрта египетск киноактриса Фатим Хаммама, ке урн эрдмин департаментин генеральн директор Ахмед Юсеф, кууд улсин физическ сургьмджин институтин директор Нафис Эль-Гамраун.

Июлин 16-д Каирт Египтин делегацин сул белдвр болхмн. Июлин 20-д делегаци Москвагьур гарч йовхмн.

Индин деревныд

кооператив бурдйгын

ДЕЛИ, июлин 15. (ТАСС). Олн-ймтнй бслт-бргмджин зурала болн келн-ймтнй бслт-бргмдк дбнйндг зурала ирлцулдк селанй эдл-ахун кооперативс бурдйгынд темдгтй бслт болджана гидж Индин заныгдлч бюро соньсхв.

1952 джилин октябрь сарас авн 1957 джилин март сар куртл 33 миньгын шин кооперативн общество бурдйгвл, тер обществод 1 сай 680 милйгын шин члед орв гидж соньсхврт келгддйанй.

Китдин Народн Республикин селанй эдл-ахун кооперативс шиндждк-дасцхасн индийск делегацин сув-селвгас иштйгьяр элйд кооперативс бурдйсан дахлдулад урды баяси уурмг кооперативсиг чаньгьадж-батлхин туск уулдвркерг кехмн гидж шинидв.

Индин премьер-министр Джавахарлал Нерун белг

Индин премьер-министр Джавахарлал Неру, СССР-д баядг Индин республикин посольствар дамджулдж, Советск Союзд баядг, бурхн багшин номд шутдг улсин толгьачд „Бурхн багшин геганй хаалгь“—гидг дегтрйр белг илгйдж.

Дегтр дахулдж бичсн бичгтйн Д. Неру эн белгиг Бандидо Хамбо Лам Еши Дордж Шараповд шидр Индд—бурхн багшин номин 2500 джилин ббнд нерйддк болсн байрт орлсндинь болн тоомсрдк кундлджйхйн медулдж илгйджанй гидж бичсиг индийск Посол К. П. Ш. Менон медулдж келв.

(„Известия“ газетас).

Олн-ймтнй представительмудин цуг китдин Олна хургин сессий кдлмшйн тбгсгв

ПЕКИН, июлин 15. (ТАСС). Эндр удин хббн, олн ймтнй представительмудин цуг Китдин Олна Хургин сессийд орлчачнр сул заседаньд цугьлрцхав.

Депутатнр КНР-н Государственн Советин премьер Чжоу Энй-лай кесн—правительствин кдлмшин туск, мбнйгнй халхин министр Ли Сян-нанй кесн—1956 джилд бюджет ягьдк куйцгдсн болн эн джилин бюджетин туск, Государственн Советин ахлачин дарук Бо И-бо кесн—1956 джилд олн ймтнй эдл-ахун зура ягьдк куйцгдсн болн 1957 джилин зуран туск, олн ймтнй Деед заргьин ахлач Дун Би-у кесн, генеральн прокурор Чжан Дин-чэн кесн болн ВСНП-н шишлнй комитетин ахлачин

дарук Пын Чжэн кеси док-ладмудиг нег дуугьар батлцхав.

1957 джилин бюджет 29.393.934 миньгын ийенд батлгдв. Цуг Китдин Хургин олн ймтнй представительмуд ирх джилд суньгьх болад, эн суньгьвр 1958 джилин июлин 15 бдр куртл чилйгдх шишдвр сессия авб.

Сессия болджах цагт, барун халх татдг улсин бмнйс бурушагч олн ймтнйс миньгь гар бичг ирв гидж сессий ахлджасн Лю Шао цн зарлв. Эн бичгудиг халйгьад, зокалта шишдвр автха гидж сессий шишлнй комитетд даалгьв. Олн ймтнй представительмудин Цуг Китдин Хургт кандидатмуд ягьдк суньгьх диг дарана туск болн суньгьачнрин спискин тускар комитетд бас даалгьдв.

Болгарт Батакск гидроэнергетическ узел тосхлгын

СОФИЯ, июлин 15. (ТАСС). Родопск уулмудт тосхгддк Батакск гидроэнергетическ узел дуусгдн гиджйанй. Эн Болгарин хойрдгч тавн джилн агьу-ик тосхлг. 3600 квадратн километр газрт делгрсн эн гидроузел кесг олн ус боодгдг газрта болн гурвн электростанцта болхмн.

Негдгч „Батакск“ электростанц удл уга кдлгддк халйгдхмн. Хойрдгч „Пештера“ болн гурвдгч „Алеко“ элек-

тростанцин гермуднй болн газр дорагьур малтдж гаргьдг хаалгьсин тосхлт кегддйанй.

Баячудин Болгарин цуг электростанцин гаргьдк бгчйсн электростанц Батакск гидроэнергетическ систем нег джилдйн кус-дундур холван икар бгхмн. Фракийск долинд кесг зун миньгын сан ургьд бгдг газрмудт эн усн орулгдх збвтй.

Французск правительство июлин 14-ч бдриг Алжирт болджах дй утдулх омгтагьар кедж

ПАРИЖ, июлин 14. (ТАСС). Келн-ймтнй сан бдр—июлин 14-ч бдриг—Бастилиг гартан авсн бдриг—Алжирт болджах дйг утдулх омгтагьар кехмн гидж французск правительство шишдвр гаргьв. Эндр Парижд болн талдан чигн ик-ик балгьсдар цергй парад болв. Эн парадт кесг миньгын цергчнр, зуугьад танк, самолетс болн Алжирт болджах дйнд орлчдкхсн парашютн-десантн церг орлццхав. Алжирск ймтсиг дбрайцлхд гол кдлмш кедж

йовх, Алжирт болджах дйанй парашютн-десантн цергин командующ генерал Массюд кундтй легион (французск ах ачлгьна темдг) гидг орден французск правительствин толгьа Буржес-Монури зуулгьв.

Алжирт болджах дйнд орлчдкхсн парашютн церг Парижд ирсн учрар, Францин демократическ чидл, орн-нутгин цуг куч-кблчнриг, келн ймтнй сан бдрлй фашистск йовдлмуд гаргьлгьнд харш болн гидж дуудджана.

Англин селанй эдл-ахун кдлмшчнрин тюрү баядл

ЛОНДОН, июлин 14. (ТАСС). Селанй эдл-ахун кдлмшчнрин национальн профсоюзин барин оддел, Норядже гидг балгьснд болсн профсоюзин хург деер профсоюзин генеральн сеглйтр Горальд Коллисон, Англин селанй эдл-ахун кдлмшчнрин тюрү баядлчн тускар келсн уг барлв. „Эн кдлмшчнрин джалвнй инйди болм багь“,—гидж Коллисон келв.

Профсоюзин бмн баях „гол тбр куйцдк“ джалв икдулхин тблй, селанй эдл-ахун кдлмшчнриг, теднй кууд улсинг болн куудкдинь тюрү-зудулй харгьулдг—тесдк болшго буру

йосдиг уга кехин тблй зутгхмн гидж Коллисон заав.

Европд эд-тавр сулдан хулдгьна зон тогтахмн гисн тбрин тускар Коллисон цааранднй эврйннь угдйн келв. Кемр Англин селанй эдл-аху тер зонд орхла, Англин селанй эдл-ахун кдлмшчнрин баядл уул цаарандан муурх, юнъгад гихлй, талдан европейск орн-нутгудин аврлтан уга зуткддг бий дееран даахн лавта гидж эн темдгвл.

Цаг зуурин редактор С. КАЛЯЕВ.